

## ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

*Анотація. Теоретично обґрунтовано поняття аудиту кредиторської заборгованості. Визначено суттєві аспекти аудиту кредиторської заборгованості.*

*Аннотация. Теоретично обосновано понятие аудита кредиторской задолженности. Определены существенные аспекты аудита кредиторской задолженности.*

*Annotation. The concept of audit of accounts payable is grounded by the author. Determination of significant aspects of auditing accounts payable is given.*

*Ключові слова: зобов'язання, кредиторська заборгованість, аудит кредиторської заборгованості.*

Проведення аудиту кредиторської заборгованості має велику актуальність, тому що це стимулює підприємство до більш ретельного і регулярного проведення інвентаризації кредиторської заборгованості, активного проведення заходів щодо стягнення заборгованості з неплатників грошових коштів.

Питання аудиту кредиторської заборгованості розглядали такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: В. Савченко [1], Б. Усач [2], Ф. Бутинець [3], Л. Кулаковська [4], Ю. Кочинев [5] та інші.

Метою даного дослідження є розгляд особливостей аудиту кредиторської заборгованості та розробка пропозицій щодо удосконалення аудиту кредиторської заборгованості.

Кредиторська заборгованість є одним із джерел формування засобів для підприємств і тому виступає складовою частиною господарських операцій економічних суб'єктів з точки зору їх фінансової стабільності. Через це стають актуальними питання методики проведення аудиту кредиторської заборгованості з метою надання повної і правдивої інформації для прийняття управлінських рішень щодо визначення фінансового стану підприємств, результатів його діяльності та перспективного розвитку.

Кредиторська заборгованість хоча і є тимчасовим залученням позикових засобів, але в результаті негативно впливає на стан підприємств, оскільки наявність кредиторської заборгованості говорить про неплатоспроможність підприємства і підриває авторитет підприємства у покупців та замовників. Кредиторська заборгованість з терміном позовної давності, що проходив, підлягає віднесенню до бюджету, тобто остаточно вилучається з господарської діяльності підприємств-виробників.

Більшість авторів не виділяють розробку робочих програм аудиторської діяльності, а виділяють завдання аудиту, що повинні бути перевірені при аудиті кредиторської заборгованості.

Наприклад, Савченко В. Я. [1] визначає такі завдання під час перевірки кредиторської заборгованості: вивчення реальності кредиторської заборгованості – як довгострокової, так і поточної; перевірка наявності простроченої кредиторської заборгованості; вивчення кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності; перевірка достовірності відображення за відповідними статтями балансу суми кредиторської заборгованості.

Усач Б. Ф. [3] не виділяє аудиту кредиторської заборгованості, а пропонує аудит: довгострокових позик і векселів; короткострокових кредитів та прострочених позик, розрахунків з постачальниками і підрядниками, розрахунків за податками й платежами.

Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. [4] розглядають питання аудиту розрахунків із бюджетом, де метою аудиту, на їх погляд, є висловлення аудитором думки про те, чи відповідають ці розрахунки за всіма податками і зборами в усіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок їх нарахування та сплати до відповідних рівнів бюджету.

Бутинець Ф. Ф. [3] метою аудиту операцій із зобов'язаннями визначає встановлення достовірності первинних даних щодо наявності зобов'язань перед кредиторами, повноти і своєчасності відображення первинних даних у зведених документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку зобов'язань і його відповідності прийнятій обліковій політиці, реальності наявних зобов'язань, законності й доцільності проведених розрахунків, достовірності відображення стану зобов'язань у звітності господарюючого суб'єкта.

Для забезпечення ефективної діяльності підприємства дуже важливим є управління розмірами кредиторської заборгованості, яка являє собою можливість підприємства тимчасово використовувати запозичені ресурси, але, з іншого боку, також зменшує показники платоспроможності і ліквідності. Окрім цього, наявність простроченої заборгованості може призвести до погіршення іміджу підприємства. При правильному управлінні кредиторською заборгованістю можна усунути негативні наслідки її наявності. Це можливо за умови правильно організованої системи обліку, аналізу та аудиту кредиторської заборгованості [2].

Аналіз літературних джерел стосовно аудиту кредиторської заборгованості свідчить, що в наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених по-різному розглядається методика аудиту кредиторської заборгованості.

**Література:** 1. Савченко В. Я. Аудит : навч. посібн. / В. Я. Савченко. – К. : КНЕУ, 2005. – 322 с. 2. Усач Б. Ф. Аудит : навч. посібн. / Б. Ф. Усач. – К. : Знання-Прес, 2002. – 223 с. 3. Аудит і ревізія підприємницької діяльності : навч. посібн. / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : ПП "Рута", 2005. – 416 с. 4. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту : навч. посібн. / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К. : Каравелла, 2005. – 322 с. 5. Кочинев Ю. Ю. Аудит. Теорія и практика [текст] / Ю. Ю. Кочинев. – СПб. : Питер, 2009. – 432 с. 6. Мерзликін Е. М. Аудит [текст] / Е. М. Мерзликін, Ю. П. Никольська. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 368 с.